

Łódź, dnia 12 grudnia 2018 r.

Pan
Witold Oleszczyk
Wójt Gminy Zapolice

WK – 602/50/2018

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561) informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Zapolice¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z okresu 2016 – I półrocze 2018 roku dotyczące, przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań finansowych; gospodarki kasowej; realizacji dochodów z podatków oraz z majątku; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji majątku. Kontrolą objęto również zagadnienia z zakresu realizacji dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ich przeznaczenia w latach 2016 – 2017. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

I.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. W sprawozdaniu Rb-ST - o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego, sporządzonym na koniec 2017 roku, w pozycji środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym wykazano kwotę 159.173,84 zł, niezgodną w powyższym zakresie z ewidencją księgową i dokumentacją źródłową. Wskazana kwota została zawyżona o 92,87 zł

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 17 lipca – 5 października 2018 roku. Protokół został podpisany w dniu 23 listopada 2018 roku.

i powinna wynosić 159.080,97 zł (kwota wykazana w bilansie organu za 2017 rok w pozycji I.1.2 Pozostałe środki pieniężne) - zgodnie z saldem Ma konta 224/24, określającym środki do zwrotu z tytułu niewykorzystanych dotacji z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego. Zgodnie z § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1015)², w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku. Sprawozdanie wypełnia się na 31 grudnia roku sprawozdawczego. Ponadto, zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia – kierownicy jednostek byli obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

2. W sprawozdaniu Rb-NDS, sporządzonym na koniec 2017 roku, jednostka wykazała w pozycji D.1 przychody w wysokości 1.023.561,21 zł, które w całości stanowiły wolne środki z 2016 roku. W sprawozdaniu sporządzonym za I kwartał 2018 roku w pozycji D1. Przychody, wykazano kwotę 1.549.228,11 zł, z czego kwota 1.395.592,94 zł stanowiła wolne środki z 2017 roku. Z powyższego wynikało, że kwota wolnych środków za 2017 rok wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 372.031,73 zł, pomimo że kontrolowana jednostka nie zaciągała w 2017 roku zobowiązań w postaci kredytów, pożyczek i nie emitowała papierów wartościowych, z rozliczeń których mogła wystąpić ta kategoria środki pieniężnych. Gmina Zapolice zrealizowała w 2017 roku nadwyżkę budżetową w wysokości 865.079,36 zł (dochody 21.118.232,59 zł minus wydatki 20.253.153,23 zł), nie wyemitowała papierów wartościowych, ani nie zaciągnęła nowych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. W konsekwencji kwota wolnych środków, rozumianych jako rozliczenie powyższych tytułów dłużnych, nie powinna wzrosnąć (przychody stanowiące wolne środki za 2017 rok w wysokości 1.023.561,21 zł minus rozchody z tytułu rat kredytów i pożyczek przypadających do spłaty w 2017 roku w wysokości 339.412,56 zł), a w sprawozdaniu Rb-NDS za I kwartał 2018 roku należało wykazać: nadwyżkę budżetową w kwocie 865.079,36 zł (poz. D13) i wolne środki w kwocie 684.148,75 zł (poz. D16).

Zgodnie z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.) – wolne środki to nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Zatem, zgodnie z obowiązującymi przepisami kategoria ta identyfikowana jest kasowo, a nie poprzez zapisy ewidencyjne i ich zestawienie. Sformułowanie „nadwyżka środków pieniężnych na rachunku” oznacza, że chodzi o faktycznie posiadane

² Obecnie obowiązuje w powyższym zakresie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, Dz. U. z 2018 r., poz. 109).

przez jednostkę samorządu terytorialnego – według stanu na koniec roku budżetowego – środki pieniężne, mające swe pochodzenie ze ściśle określonego źródła. Nie ma prawnego uzasadnienia do utożsamiania całej kwoty nadwyżki środków na rachunku jednostki samorządu terytorialnego z kwotą wolnych środków.

Takie rozumienie wolnych środków zachowuje spójność z § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 760), stosownie do którego, w celu ustalenia nadwyżki lub deficytu budżetów jednostek samorządu terytorialnego operacje dotyczące ich dochodów i wydatków są ujmowane w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetów oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych, z wyjątkiem operacji szczególnych określonych w odrębnych przepisach.

Analogiczne rozwiązanie przyjęto w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

Zarówno wolne środki, jak również nadwyżka budżetowa, identyfikowane są na gruncie podstawowych zasad określających reguły wykonywania budżetu, czyli zasady kasowości i zasady roczności. Wykonanie budżetu, który jest planem rocznym, kończy się np. osiągnięciem nadwyżki budżetowej, identyfikowanej kasowo³ w ramach środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki samorządowej. Takie oznaczenie posiadanych na dzień 31 grudnia danego roku środków finansowych nie ulega już zmianie. Brak jest bowiem w ustawie o finansach publicznych i przepisach wykonawczych dotyczących rachunkowości budżetowej podstaw prawnych pozwalających na zmianę ustalonego w rezultacie określonego sposobu wykonania budżetu oznaczenia środków finansowych. Jeżeli jednostka samorządowa w danym roku nie zaciągała kredytów, pożyczek i nie emitowała papierów wartościowych, a wykonała nadwyżkę budżetową (w kwocie wyższej niż rozchody), to brak jest uzasadnienia do wniosku, że nadwyżka środków pieniężnych na rachunku JST pochodzi z rozliczenia tytułów dłużnych, bo jej źródłem - stosownie do przepisów dotyczących rachunkowości budżetowej - jest rozliczenie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków

³ Czyli jednostka samorządu terytorialnego faktycznie dysponuje tymi środkami pieniężnymi, ich wysokość jest potwierdzona dokumentami bankowymi (z uwzględnieniem stosownych, kasowych, rozliczeń przepływów środków na koniec roku – np. udziału, zwrot dotacji itp.).

dokonanych na bankowych rachunkach budżetów oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych (§ 5 ww. rozporządzenia Ministra Finansów).

Zwrócić należy uwagę również na przepisy dotyczące sprawozdawczości budżetowej, które wskazują, że w zakresie wykonania przychody z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych wykazuje się w wysokości środków osiągniętych za lata ubiegłe (czyli bez korekt dokonywanych na podstawie zapisów ewidencji bilansowej, w szczególności na koncie 960).

3. Stwierdzono nieterminowe uregulowanie należnego podatku VAT oraz wpłaty na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za marzec 2017 roku. Należny podatek VAT za marzec 2017 roku przekazano do urzędu skarbowego w dniu 28 kwietnia 2017 roku, natomiast wpłaty na rzecz PFRON za ww. okres dokonano w dniu 18 maja 2017 roku. Na podstawie art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1221 ze zm.) - podatnicy oraz podmioty wymienione w art. 108 są obowiązani, bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego, do obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za okresy miesięczne w terminie do 25-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, na rachunek urzędu skarbowego. Natomiast według art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 511 ze zm.) - pracodawcy dokonują wpłat na rzecz PFRON w terminie do dnia 20-go następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat, składając równocześnie Zarządowi Funduszu deklaracje miesięczne i roczne poprzez teletransmisje danych w formie dokumentu elektronicznego, według wzoru ustalonego, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.
4. Prowadzono nierzetelnie ewidencję analityczną do konta 240 – pozostałe rozrachunki. Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta zawartym w Zakładowym Planie Kont, stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia nr 172/2015 Wójta Gminy Zapolice z dnia 30 grudnia 2015 roku, konto służy do ewidencji należności, roszczeń, rozliczeń niedoborów i szkód oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją analityczną na kontach 201 – 234. Ewidencję analityczną na ww. koncie prowadzi się według jednostek i osób z uwzględnieniem tytułów poszczególnych rozrachunków, roszczeń i rozliczeń oraz zakresów działalności, z którymi są związane.
5. W 2016 rok rzeczywiste koszty związane z odbieraniem, transportem, zbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów na rzecz firmy Remondis Sp. z o.o. wynosiły 398.756,01 zł, natomiast wydatki – 395.628,32 zł. Zgodnie z ewidencją księgową kontrolowanej jednostki - na dzień 31 grudnia 2016 roku ww. koszty wystąpiły w kwocie 370.388,95 zł, pominięto kwotę 28.367,06 zł wynikającą z faktury nr 4121232952, wystawionej w dniu 31 stycznia 2016 roku (data wpływu 5 luty 2016 roku) z tytułu odbioru odpadów komunalnych w styczniu 2016 roku, zaksięgowaną

w kosztach 2015 roku, tj. w dniu 31 grudnia 2015 roku. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 395 ze zm.) - w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Ponadto, mając na względzie art. 20 ust. 1 ww. ustawy - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

6. Analiza danych w zakresie należności, nadpłat, przypisów, odpisów, wpłat, należności do zapłaty, zaległości oraz nadpłat końcowych przeprowadzona za okres 2016 - 2017, przy uwzględnieniu zestawień zbiorczych sald zobowiązania „opłata za gospodarowanie odpadami komunalnym” oraz zestawień zbiorczych księgowani na klasyfikacji dochodów w dziale 900, rozdziale 90002, wykazała na dzień 31 grudnia 2016 roku różnice w kwocie należności końcowych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pomiędzy ewidencją analityczną a ewidencją syntetyczną. Różnica stanowiła 583,00 zł i wystąpiła w należnościach końcowych wynikających z ewidencji analitycznej, tj. zestawienia zbiorczego sald zobowiązania „opłata za gospodarowanie odpadami komunalnym” oraz w należnościach wynikających z ewidencji syntetycznej, tj. zestawienia zbiorczego księgowani na klasyfikacji dochodów: 900 - 90002 - 0490. Na dzień 1 stycznia 2017 roku stwierdzono niezgodność kwoty należności początkowych, nadpłat początkowych i salda początkowego ze stanem tych należności na dzień 31 grudnia 2016 roku - rozbieżność o 14,00 zł i 583,00 zł pomiędzy ewidencjami analitycznymi roku 2016 i 2017. Ponadto wystąpiła również różnica na dzień 31 grudnia 2017 roku między ewidencją analityczną a syntetyczną w zakresie salda początkowego należności, nadpłat początkowych i salda początkowego w sumie o 597,00 zł.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który wskazuje, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Ponadto, zgodnie z treści art. 20 ust. 1 ww. ustawy - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

7. Decyzją nr FIN.3162.2000586.3.2016 z dnia 16 grudnia 2016 roku Wójt Gminy Zapolice umorzył podatnikowi zaległość w kwocie 583,00 zł w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi, za okres od dnia 15 maja 2014 roku do dnia 15 listopada 2016 roku. W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2016 rok, nie wykazano skutków finansowych ww. decyzji. Mając na względzie § 3 ust. 1 pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego,

stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej - w zakresie sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki samorządu terytorialnego, w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy", wykazuje się skutki ulg podatkowych, umarzania, rozkładania na raty i odraczania terminów płatności należności z tytułu podatków i opłat stanowiących dochody gminy. W związku z powyższym kwota 583,00 zł stanowiąca skutki ww. decyzji powinna zostać uwzględniona w ww. sprawozdaniu w kolumnie 14 zatytułowanej „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, w zakresie umorzeń zaległości podatkowych.”

8. Z przedłożonych kontrolującym dokumentów źródłowych dotyczących prowadzonej wobec dłużników w podatku od nieruchomości od osób prawnych windykacji – szczegółowo opisanych w załączniku do protokołu kontroli – wynikało, że wobec dwóch największych dłużników postanowieniami sądowymi ogłoszono ich upadłość, obejmującą likwidację ich majątku. Zaległości podatników (50.061 zł i 107.614 zł) wykazano w sprawozdaniu Rb-27S za 2017 rok w kolumnie „zaległości netto”.

Przepis art. 146 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2344 ze zm.) stanowi, że postępowanie egzekucyjne skierowane do majątku wchodzącego w skład masy upadłości, wszczęte przed dniem ogłoszenia upadłości, ulega zawieszeniu z mocy prawa z dniem ogłoszenia upadłości. Postępowanie to umarza się z mocy prawa po uprawomocnieniu się postanowienia o ogłoszeniu upadłości. Zawieszenie postępowania egzekucyjnego nie stoi na przeszkodzie przysądzeniu własności nieruchomości, jeżeli przybicia prawomocnie udzielono przed ogłoszeniem upadłości, a nabywca egzekucyjny wpłaci w terminie cenę nabycia.

Zgodnie z kolej z § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego (obowiązującej w zakresie sprawozdań Rb-27S za 2017 rok), stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej - w odpowiednich kolumnach "Saldo końcowe" należało wykazać należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych; w kolumnie "zaległości netto" nie należało wykazywać zaległości płatnych w ratach (jeżeli termin spłaty raty nie minął), odroczonej (w przypadku gdy odroczonej termin płatności nie minął), kwot objętych wstrzymaniem wykonania decyzji na mocy postanowienia organu podatkowego, sądu administracyjnego lub odrębnych przepisów oraz zaległości objętych postępowaniem ugodowym, układowym lub restrukturyzacyjnym. Zatem na podstawie powyższych przepisów Prawa upadłościowego i rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zaległości które

nie mogą być egzekwowane, nie powinny być ujęte w sprawozdaniu Rb-27S, jako zaległości netto.

W zakresie dochodów budżetowych

1. W nowo złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. w 2016 roku w przypadku 7 deklaracji i w 2017 roku w przypadku 13 deklaracji, pracownik merytoryczny nie dokonał wpisu świadczącego o dokonanej weryfikacji danych wykazanych w złożonych deklaracjach pod względem ich formalnej poprawności oraz pod względem rachunkowym.

Zgodnie z art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 800 ze zm.) - organ podatkowy dokonuje czynności sprawdzających polegających na sprawdzeniu formalnej poprawności złożonych deklaracji oraz ustaleniu stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

2. Przy obliczaniu skutków finansowych obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości dla przedmiotów zwolnionych z podatku przez organ stanowiący - budynków OSP i budynków służących celom kulturalno-oświatowym, zastosowano błędną stawkę ustawową 7,68 zł za 1 m² powierzchni użytkowej, a zgodnie z obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2016 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2017 roku (Dz. U. z 2016 r., poz. 779) należało dokonać wyliczeń według stawki 7,62 zł. Kontrolowana jednostka wykazała skutki finansowe obniżenia górnych stawek dla budynków OSP i budynków kultury w wysokości 9.826,37 zł, a należało wykazać przedmiotowe skutki w wysokości 9.644,40 zł. Zatem zawyżono skutki finansowe obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości o 181,97 zł.

3. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w złożonej deklaracji na podatek od nieruchomości na 2017 rok nie wykazał żadnych informacji o przedmiotach opodatkowania (w informacji o załącznikach zaznaczono kwadrat – załącznik DN-1/Z, ale załącznika kontrolującym nie przedłożono), które podlegają zwolnieniu na mocy uchwały organu stanowiącego (uchwała nr XXVI/161/16 z dnia 29 listopada 2016 roku). Ochotnicze straże pożarne złożyły deklaracje na podatek od nieruchomości na 2017 rok wraz z załącznikami DN-1/Z o danych identyfikacyjnych przedmiotów opodatkowania (zwolnionych). (...)⁴.

Stwierdzono, że organ podatkowy przyjął do obliczania skutków finansowych udzielonych zwolnień oraz skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w zakresie gruntów, powierzchnie gruntów na podstawie dokumentacji będącej w posiadaniu Urzędu.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W związku z powyższym wskazać należy, że rada gminy określa, na mocy art. 6 ust. 13 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 ze zm.), w drodze uchwały, wzory formularzy deklaracji na podatek od nieruchomości, w których zawarte są dane dotyczące podmiotu i przedmiotu opodatkowania niezbędne do wymiaru i poboru podatku od nieruchomości. Z art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wynika obowiązek składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości, o których mowa w ust. 6 i w ust. 9 pkt 1 ustawy. Obowiązek ten dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów niniejszej ustawy. Zwolnienie przedmiotowe z podatku od nieruchomości, z którego korzystają jednostki OSP i jednostki kultury, Rada Gminy w Zapolicach wprowadziła w drodze uchwały na podstawie art. 7 ust. 3 powołanej wyżej ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

4. W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości od osób prawnych kontrolujące ustaliły:

- podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ⁵ w złożonej w dniu 23 marca 2018 roku korekcie deklaracji na podatek od nieruchomości (szczegółowo opisanej w protokole kontroli) wykazał do opodatkowania, według stawki dla działalności gospodarczej od stycznia 2018 roku, powierzchnię użytkową budynków (...) ⁶ m², których w deklaracji za grudzień 2017 roku nie wykazał – jako budynków pozostałych. Zgodnie z przedłożonym kontrolującym wypisem z rejestru gruntów z dnia 20 lipca 2018 roku, grunty będące własnością podatnika oznaczone są w ewidencji gruntów symbolem Br R klasa VI i RR klasa V – w tym zakresie podatnik złożył deklarację na podatek rolny.

Przepis art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1892 ze zm.) stanowi, że opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza. Jeżeli zatem na gruncie znajdują się, zgodnie z deklaracjami podatnika, budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, to również część gruntu (w tym pod budynkiem) zajęta jest na prowadzenie działalności gospodarczej i winna być opodatkowana stawką jak dla powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Ponadto zwrócić należy uwagę na przepis art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, który stanowi że zwalnia się od podatku od nieruchomości: budynki gospodarcze lub ich części:

- a) służące działalności leśnej lub rybackiej,
- b) położone na gruntach gospodarstw rolnych, służące wyłącznie działalności rolniczej,
- c) zajęte na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej.

Zatem jeżeli zabudowania na przedmiotowej działce (...) ⁷ nie służą wyżej wymienionej działalności i nie są budynkami mieszkalnymi podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości według stawki dla budynków pozostałych (grudzień 2017 rok), a jeżeli są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej należy je opodatkować według stawki przewidzianej przez Radę Gminy dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,

- podatnik o numerze ewidencyjnym (...) ⁸ w deklaracji złożonej na 2016 rok wykazał łączną powierzchnię użytkową pozostałych budynków mniejszą niż wykazana w roku 2015 o 100 m², a w deklaracji na 2017 i 2018 rok mniejszą jeszcze o 10 m² niż wykazana w 2016 roku. Organ podatkowy nie wyjaśnił kontrolującym powyższych zmian. (...) ⁹

Ponadto należy zwrócić uwagę, że według przepisu art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Z powyższego wynika, że grunt jest objęty podatkiem od nieruchomości o ile nie podlega opodatkowaniu podatkiem rolnym lub leśnym. Zapisy w ewidencji gruntów decydują o tym, czy jest to użytek rolny.

Przepis art. 1 ustawy o podatku rolnym stanowi, że opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zatem dla stwierdzenia poprawności opodatkowania gruntów wykazanych w wypisie z rejestru gruntów jako użytki rolne istotne jest ustalenie, czy grunt jest zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej. Użytki rolne i lasy podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości tylko w przypadku, gdy są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, tj. gdy faktycznie wykonywane są na nich czynności polegające na prowadzeniu działalności gospodarczej.

Zajęcie gruntu na prowadzenie działalności gospodarczej (art. 1 ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) jest ustawowym pojęciem o węższym zakresie od zakresu ustawowego pojęcia gruntu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej (art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych). Grunt zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej, to grunt, na którym przedsiębiorca faktycznie prowadzi działalność gospodarczą, na którym przedsiębiorca w rzeczywistości wykonuje czynności wchodzące w zakres prowadzonej działalności gospodarczej. Grunt zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej zawsze będzie gruntem związanym z prowadzeniem tej działalności. Natomiast grunt związany z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zawsze będzie gruntem zajęтым na prowadzenie działalności gospodarczej (por. wyrok WSA z dnia 26 lutego 2013 roku, III SA/Wa 3242/12).

Sumując, objęcie gruntów sklasyfikowanych jako użytki rolne podatkiem od nieruchomości według najwyższej stawki wymaga spełnienia dodatkowej przesłanki – zajęcia (wykorzystania) tych gruntów na prowadzenie działalności gospodarczej.

Powyższe ustalenia świadczą o tym, że organ podatkowy nie dokonywał weryfikacji danych wykazywanych w składanych przez podatników deklaracjach w sprawie podatku od nieruchomości, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, który stanowi, że organ podatkowy winien dokonywać czynności sprawdzających mających na celu ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji, jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Na mocy art. 281 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, organy podatkowe pierwszej instancji mogą przeprowadzać kontrolę podatkową u podatników. Celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

5. W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości od osób fizycznych stwierdzono, że (...) ¹⁰.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - zwalnia się od podatku od nieruchomości grunty stanowiące nieużytki, użytki ekologiczne, grunty zadrzewione i zakrzewione, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Podatnik, zgodnie z przedłożonym kontrolującym wypisem z rejestru gruntów, jest współwłaścicielem gruntów w miejscowości Wygiełzów (...) ¹¹, w udziale ¼. Pozostałe grunty oprócz wykazywanych nieużytków stanowią grunty orne, grunty rolne zabudowane, sady, pastwiska, rowy.

Stosownie do art. 1 ustawy o podatku rolnym, opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Jeżeli zatem na gruncie znajdują się (zgodnie z deklaracjami podatnika) budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, to również część gruntu (w tym pod budynkiem) zajęta jest na prowadzenie działalności gospodarczej i winna być opodatkowana stawką, jak dla powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

6. W zakresie wybranej próby podatników podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego będących osobami fizycznymi (szczegółowo wskazanych w protokole kontroli) w zdecydowanej większości przypadków nie przedłożono kontrolującemu Informacji w sprawie podatku od nieruchomości i Informacji o gruntach. W zakresie podatku od nieruchomości obowiązek składania właściwemu organowi podatkowemu informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzonej na formularzu według ustalonego przez radę gminy wzoru, wynika z art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Natomiast w zakresie podatku rolnego obowiązek składania właściwemu organowi podatkowemu Informacji o gruntach, sporządzonych na formularzach według ustalonego przez organ stanowiący wzoru, wynika z art. art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym. Przepis art. 7a ust. 1 i 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych stanowi, że dla potrzeb wymiaru i poboru podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego i podatku leśnego organy podatkowe prowadzą ewidencję podatkową nieruchomości w systemie informatycznym. Ewidencja podatkowa nieruchomości zawiera dane o podatnikach i przedmiotach opodatkowania, w szczególności wynikające z informacji i deklaracji składanych przez podatników na podstawie przepisów ustawy oraz przepisów o podatku rolnym i podatku leśnym, danych zawartych w księgach wieczystych, w ewidencji gruntów i budynków oraz innych

aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

ewidencjach i rejestrach, w tym prowadzonych przez organy administracji publicznej.

W przypadkach, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, w zakresie podatku rolnego wystąpiły rozbieżności między ewidencją komputerową podstawy opodatkowania prowadzoną przez organ podatkowy a danymi wynikającymi z wypisów z rejestru gruntów.

W sytuacji, gdy organ podatkowy nie posiada Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz Informacji o gruntach, złożonej przez podatnika, przed wydaniem decyzji wymiarowej nie może dokonać czynności sprawdzających, do których jest zobligowany przepisem art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa – w celu ustalenia poprawności formalnej składanych deklaracji, jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Organ podatkowy winien wezwać podatnika do złożenia powyższych Informacji na mocy art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej Informacji wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia Informacji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

7. W zakresie wymiaru podatku od środków transportowych, w dwóch przypadkach błędnie określono moment powstania obowiązku podatkowego w stosunku do nabytych, zarejestrowanych środków transportowych. (...) ¹².

Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego - od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty.

8. Stwierdzono jeden przypadek – podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ¹³ – w którym organ podatkowy nie dokonał proporcjonalnego zaliczenia wpłaty na poczet zaległości i odsetek, czy naruszono przepis art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, oraz jeden przypadek - podatnik o numerze identyfikacyjnym (...) ¹⁴ – w którym naliczono i pobrano odsetki od nieterminowej wpłaty raty, mimo iż zgodnie z przepisem art. 54 § 1 pkt 5

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

ustawy Ordynacja podatkowa, odsetek za zwłokę nie nalicza się jeżeli wysokość odsetek nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej.

W zakresie dotacji dla niepublicznych placówek oświatowych

1. Stwierdzono, że w wyniku dokonanej aktualizacji kwoty dotacji dla jednego ucznia szkoły podstawowej (szczegółowo opisanej w protokole kontroli), błędnie naliczono kwotę dotacji – wyższą o 41,58 zł niż to wynika z metryczki subwencji oświatowej 2018 dla Gminy Zapolice.
2. W zakresie aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dla szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, kontrolujące zweryfikowały przyjęte do wyliczeń wielkości, w oparciu o przedłożone przez Skarbnika Gminy wydruki komputerowe z programu BeSTi@, planów finansowych Szkoły Podstawowej im. 4 Pułku Piechoty Legionów w Zapolicach oraz Urzędu Gminy - stan na dzień 31 marca 2018 roku oraz sprawozdania Rb-27S i Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 marca 2018 roku.

Stwierdzono, że w dokonanej aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, przyjęto plan wydatków bieżących w rozdziale 80103, w wysokości 328.447,33 zł, natomiast z przedłożonego wydruku planu finansowego oraz sprawozdania Rb-28 według stanu na dzień 31 marca 2018 roku wynikała kwota wydatków bieżących 449.517,33 zł.

Ustawodawca w art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2203) przesądził, że w aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny dokonywanej w miesiącu pierwszej aktualizacji (ust. 1 pkt 1) uwzględnia się plan dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc pierwszej aktualizacji. W 2018 roku miesiącem pierwszej aktualizacji jest kwiecień, zatem do obliczenia aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dla szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, należy przyjąć plan dochodów i wydatków według stanu na dzień 31 marca 2018 roku.

Ponadto kontrolujące ustaliły, że dokonano przeliczenia wspólnych kosztów administracji dla Szkoły Podstawowej, Gimnazjum i Oddziału Przedszkolnego na jednego ucznia, ale pomniejszono je o wydatki na zakup środków żywności w przeliczeniu na jednego ucznia. Wyliczoną przez Skarbnika Gminy kwotę wydatków pomniejszono jedynie o zaplanowane na rok budżetowy opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego – rozdział 80103 § 0660.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, ilekroć jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, należy przez to rozumieć kwotę

wydatków bieżących zaplanowanych na rok budżetowy na prowadzenie przez gminę szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny, z wyłączeniem szkół podstawowych specjalnych i szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przekraczają 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, pomniejszych o:

- 1) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, stanowiące dochody budżetu gminy,
 - 2) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy opłaty za wyżywienie w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, stanowiące dochody budżetu gminy,
 - 3) sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,
 - 4) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy wydatki bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie tych szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny,
 - 5) iloczyn kwoty przewidzianej na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz statystycznej liczby dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,
 - 6) iloczyn kwoty przewidzianej na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz statystycznej liczby uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,
 - 7) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy wydatki bieżące na realizację programów rządowych, o których mowa w art. 90u ust. 1 ustawy o systemie oświaty, w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych
- i podzielonych przez statystyczną liczbę uczniów w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych pomniejszoną o statystyczną liczbę uczniów niepełnosprawnych w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Sumując, z treści powołanego art. 12 ust. 2 wynika, że przy wyliczaniu podstawowej kwoty dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, po pierwsze określamy kwotę wydatków bieżących

zaplanowanych na rok budżetowy na prowadzenie przez gminę szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny, z wyłączeniem szkół podstawowych specjalnych i szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przekraczają 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących. Po uwzględnieniu wszystkich wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie oddziałów przedszkolnych w roku budżetowym, pomniejszamy tę kwotę wydatków, między innymi o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego, opłaty za wyżywienie w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, wydatki bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie tych szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny.

W wyniku dokonanych obliczeń, przytoczonych w treści protokołu kontroli, otrzymano miesięczną kwotę dotacji na jedno dziecko w oddziale przedszkolnym w wysokości 514,82 zł, która jest wyższa o 28,17 zł niż wyliczona w wyniku aktualizacji przez kontrolowaną jednostkę miesięczna kwota dotacji dla oddziału przedszkolnego w wysokości 486,65 zł.

W zakresie wydatków osobowych

Stwierdzono, że obliczając ekwiwalent za niewykorzystane dwa dni urlopu wypoczynkowego dla pracownika zatrudnionego w 2017 roku w wymiarze ½ etatu, błędnie przyjęto wymiar dobowej normy pracy – 4 godziny.

Zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. nr 2, poz. 14 ze zm.), ekwiwalent za niewykorzystany przez pracownika urlop wypoczynkowy oblicza się:

- 1) dzieląc sumę miesięcznych wynagrodzeń ustalonych na podstawie § 15-17 przez współczynnik, o którym mowa w § 19, a następnie,
- 2) dzieląc tak otrzymany ekwiwalent za jeden dzień urlopu przez liczbę odpowiadającą dobowej normie czasu pracy obowiązującej pracownika, a następnie,
- 3) mnożąc tak otrzymany ekwiwalent za jedną godzinę urlopu przez liczbę godzin niewykorzystanego przez pracownika urlopu wypoczynkowego.

W art. 129 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 917 ze zm.) określono dobową normę czasu pracy – 8 godzin

i normę średniotygodniową – 40 godzin, które co do zasady, obowiązują wszystkich pracowników. Oprócz pojęcia normy czasu, dla określenia miary czasu pracy używa się pojęcia wymiar czasu pracy. Pojęcia te nie są równoznaczne, bowiem wymiar czasu pracy to długość czasu, w jakim pracownik obowiązany jest pozostawać do dyspozycji pracodawcy w obrębie każdego dnia (roboczego) i tygodnia pracy. W powyższym przypadku pracownik jest zatrudniony w wymiarze ½ etatu, ale norma dobową wynosi 8 godzin.

Zatem ustalając ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy dla pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy, należy przy obliczaniu wynagrodzenia za jeden dzień obniżyć współczynnik ekwiwalentowy stosownie do wymiaru czasu pracy, a następnie tak ustalone wynagrodzenie za jeden dzień podzielić przez 8, gdyż norma dobową pracownika niepełnoetatowego wynosi 8 godzin, a jedynie wymiar czasu pracy pracownika jest niższy niż 8 godzin, w zależności od postanowień umowy o pracę.

W zakresie inwestycji i zamówień publicznych

Faktura końcowa nr F/01/10/2017 wystawiona w dniu 2 października 2017 roku przez wykonawcę - Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Mostowych Spółka z o.o., za wykonanie zadania pn.: „Przebudowa drogi gminnej w m. Paprotnia, gm. Zapolice wraz z rozbudową sieci wodociągowej i przebudową linii energetycznej”, na kwotę 551.453,78 zł brutto, została zapłacona przelewem w dniu 31 października 2017 roku. Faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym przez podinspektora ds. inwestycji i remontów, pod względem formalnym i rachunkowym przez inspektora ds. księgowości oraz zatwierdzona do wypłaty przez Skarbnika i Wójta Gminy.

W zawartej z wykonawcą umowie, w § 8 zapisano, że podstawę do wystawienia i złożenia zamawiającemu faktury końcowej stanowi, w przypadku gdy roboty wykonywane były z udziałem podwykonawców za zgodą zamawiającego:

- a) protokół odbioru końcowego robót podpisany przez komisję odbiorową powołaną przez zamawiającego z określeniem zakresu rzeczowego i finansowego wykonywanego przez podwykonawców wraz z kompletną dokumentacją powykonawczą,
- b) kopie faktur wystawionych wykonawcy (wraz z poświadczeniem wykonawcy o zgodności kopii z oryginałem) przez podwykonawców za wykonane przez nich roboty,
- c) kopie przelewu bankowego lub inny dokument świadczący o dokonaniu zapłaty (wraz z poświadczeniem wykonawcy o zgodności kopii z oryginałem) do pełnej wysokości kwoty wynikłej z przedstawionych faktur,
- d) oryginał oświadczenia podwykonawców (lub notarialnie poświadczona kopia) o otrzymaniu od wykonawcy pełnego wynagrodzenia za wskazany na fakturach podwykonawcy zakres robót.

Warunkiem dokonania zapłaty wynagrodzenia było skuteczne dostarczenie prawidłowo wystawionej faktury VAT wraz z kompletem wymaganych dokumentów do siedziby zamawiającego.

Kontrolującym przedstawiono fakturę VAT 76/2017 z dnia 25 października 2017 roku (brak daty wpływu do Urzędu Gminy), wystawioną przez podwykonawcę F.H.U. „INSTAL” na kwotę 40.854,60 zł brutto za przebudowę linii energetycznej wraz z oświetleniem w miejscowości Paprotnia gm. Zapolice, z terminem płatności 21 dni – do 15 listopada 2017 roku. Potwierdzenie zapłaty z dnia 17 listopada 2017 roku.

Zatem ww. warunki pozwalające na zapłatę w dniu 31 października 2017 roku wynagrodzenia wykonawcy nie zostały spełnione.

Ponadto w § 10 umowy przewidziano kary umowne, w ust. 3 postanowiono, że w przypadku braku zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom zamawiający dodatkowo naliczy wykonawcy kary umowne w wysokości 10% kwoty brutto, na którą opiewa faktura lub rachunek prawidłowo wystawiony przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę (10% z kwoty 40.854,60 zł brutto stanowi 4.085,46 zł). Nie naliczono jednak kary, o której mowa wyżej.

W powyższym zakresie wyjaśnienie złożył Wójt Gminy Zapolice. Z treści wyjaśnienia wynika, że faktura podwykonawcy nr 76/2017 wpłynęła do tutejszego Urzędu w dniu 31 października 2017 roku drogą e-mailową bez potwierdzenia zapłaty. Zamawiający odstąpił od naliczenia kary z uwagi na fakt, iż termin rozliczenia z Urzędem Marszałkowskim upływał 30 listopada 2018 roku, a naliczenie kar zagrażało terminowemu rozliczeniu inwestycji, co za tym idzie znacznemu opóźnieniu w otrzymaniu dofinansowania w wysokości 497.401,00 zł. Dopiero zapłata naliczonej kary przez wykonawcę do Urzędu Gminy Zapolice mogła być podstawą do przedstawienia danych co do kwot w rozliczeniu zadania z Urzędem Marszałkowskim. Z uwagi na fakt, że kwota kary mogła wpłynąć na konto Gminy po dniu 30 listopada, czyli po ostatecznym terminie rozliczenia z UM, mogło to skutkować utratą dofinansowania. Do wyjaśnienia Wójt Gminy załączył notatki służbowe podinspektora ds. inwestycji i remontów sporządzone na okoliczność rozmów telefonicznych: 1) z wykonawcą z dnia 16 października 2017 roku w sprawie przedłożenia kopii faktury za podwykonawstwo wraz z potwierdzeniem zapłaty, 2) z podwykonawcą z dnia 31 października 2017 roku, z której wynikało, że przekazał wykonawcy fakturę z dnia 25 października 2017 roku z 21-dniowym terminem płatności, wobec czego nie widzi on zagrożenia w terminie jej zapłaty, 3) z wykonawcą z dnia 2 listopada 2017 roku o konieczności niezwłocznego dostarczenia kopii potwierdzenia zapłaty podwykonawcy.

W zakresie ewidencji majątku i inwentaryzacji składników majątkowych

1. Stwierdzono wprowadzenie nabytych w 2017 roku gruntów do ewidencji środków trwałych na podstawie polecenia księgowania. Zgodnie z obowiązującą w kontrolowanej jednostce Instrukcją obiegu dokumentów księgowych, dowodem księgowym przyjęcia majątku trwałego do ewidencji jest dokument Przyjęcie środka trwałego oraz wartości niematerialnych

i prawnych w używanie „OT”.

2. Wystąpiły przypadki przyjęcia na stan środków trwałych zrealizowanych inwestycji oraz nieruchomości gruntowych w terminie naruszającym art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
3. W dwóch przypadkach stwierdzono zmniejszenie stanu środków trwałych – gruntów na dzień 31 grudnia 2017 roku, mimo że akty notarialne sprzedaży działek zawarto w styczniu 2018 roku. Powyższym naruszono przepis art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi iż do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Zwrócić należy uwagę, że prawidłowe księgowanie - w odpowiednim okresie sprawozdawczym - stanowi podstawę sporządzenia rzetelnego bilansu w zakresie majątku gminy.

W zakresie udzielonej pomocy finansowej

W zakresie rozliczenia udzielonej w 2017 roku Powiatowi Zduńskowolskiemu pomocy finansowej na zadanie Przebudowa drogi powiatowej Nr 1765E we wsi Strońsko i 4916E na odcinku Strońsko-Zapolice przedłożono kontrolującą fakturę nr F/16/08/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 roku na kwotę 2.243.628,19 zł wraz z protokołem odbioru częściowego robót o tej wartości, natomiast nie przedłożono kontrolującą kserokopii pozostałych faktur, dla których przesłano kserokopie wyciągu bankowego i wydruki operacji szczegółowych potwierdzające dokonanie płatności, ani protokołu częściowego i końcowego odbioru robót uzasadniającego wystawienie dwóch faktur F/08/10/2017 i F/21/11/2017. Zgodnie z treścią podpisanego aneksu nr 1/17 - środki finansowe miały zostać przekazane w dwóch ratach, po 250.000,00 zł, po otrzymaniu z Powiatu informacji o wykonaniu inwestycji potwierdzonej protokołami odbioru częściowego i końcowego z załączonymi fakturami za roboty budowlano montażowe, nadzór inwestorski i tablice informacyjne w terminie 7 dni.

Stwierdzono też, że nie dotrzymano umownego terminu rozliczenia dotacji. Zgodnie z § 4 ust. 2 umowy - Powiat zobowiązał się do przekazania Gminie rozliczenia zadania po jego zakończeniu, nie później niż do 20 grudnia 2017 roku. Starosta Zduńskowolski poinformował, że pomoc finansowa otrzymana od Gminy Zapolice w wysokości 500.000,00 zł została wykorzystana zgodnie z jej przeznaczeniem, pismem PZD.072.5.2018 z dnia 11 stycznia 2018 roku.

Zgodnie z art. 126 ustawy o finansach publicznych, dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Szczegółowy sposób rozliczenia udzielonej pomocy finansowej został sformułowany w podpisanej umowie dotacji celowej zawartej pomiędzy dysponentem środków a beneficjentem. Zatem Gmina Zapolice winna wyegzekwować rozliczenie wydatkowanej dotacji zgodnie z umownymi zapisami w tej kwestii.

W zakresie wykonania budżetu

1. W oparciu o ewidencję wydatków prowadzoną według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz plan finansowy jednostki, dokonano sprawdzenia przestrzegania przez Wójta Gminy Zapolice zasad gospodarki finansowej określonych w art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. W wyniku czynności kontrolnych (szczegółowo opisanych w protokole kontroli) stwierdzono przekroczenie granic planowanych wydatków na etapie realizacji budżetu w następujących działach, rozdziałach i paragrafach:

Dział 700, Rozdział 70005, § 4260

Plan wydatków na dzień 28 grudnia 2017 roku wynosił 5.500,00 zł, a wykonanie 5.799,39 zł (przekroczenie planu o kwotę 299,39 zł). Przekroczenie planu o ww. kwotę nastąpiło w dniu 22 grudnia 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr 01274/2/4/2017 z dnia 14 grudnia 2017 roku na kwotę 42,08 zł za dostawę wody (przekroczenie o kwotę 12,68 zł). Dalsze przekroczenie o kwotę łączną 286,71 zł nastąpiło w dniu 28 grudnia 2017 roku w związku z zapłatą faktur: nr 70000980/00001/41 z dnia 19 grudnia 2017 roku, nr 70000980/00002/41 z dnia 19 grudnia 2017 roku za usługę dystrybucji elektrycznej (176,57 zł) oraz faktury nr O/S1/0127599/17 z dnia 14 grudnia 2017 roku za energię elektryczną (396,45 zł – zaksięgowane w powyższej klasyfikacji 110,14 zł).

Po dokonaniu zmiany planu w dniu 29 grudnia 2017 roku zniwelowano przekroczenie – pozostałość planu wyniosła 2.200,61 zł.

Dział 750, Rozdział 75023, § 4210

Plan wydatków na dzień 24 listopada 2017 roku wynosił 101.000,00 zł, a wykonanie 105.631,27 zł (przekroczenie planu o kwotę 4.631,27 zł). Przekroczenie planu o ww. kwotę nastąpiło w dniu 31 października 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr 818/MAG/2017 z dnia 27 października 2017 roku na kwotę 476,00 zł za zakup skanera i myszki (przekroczenie o kwotę 291,32 zł). Dalsze przekroczenia nastąpiły w dniach:

- 6 listopada 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr 37/10/2017 z dnia 25 października 2017 roku na kwotę 1.439,10 zł za zakup pelletu (przekroczenie o kwotę 1.730,42 zł),
- 9 listopada 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr 834/MAG/2017 z dnia 2 listopada 2017 roku na kwotę 199,00 zł za zakup transmitera sieciowego (przekroczenie o kwotę 1.929,42 zł),
- 10 listopada 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr 40/17 z dnia 2 listopada 2017 roku na kwotę 230,00 zł za zakup taśmy bawełnianej (przekroczenie zmniejszyło się do kwoty 1.655,91 zł w związku z przeksięgowaniem w tym dniu wydatku w wysokości 503,51 zł),
- 14 listopada 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr 2294692-01-5-R z dnia 6 listopada 2017 roku na kwotę 349,88 zł za zakup oprogramowania

wspomagającego procedury zamówień publicznych (przekroczenie o kwotę 2.005,79 zł),

- 21 listopada 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr 21/11/2017 z dnia 14 listopada 2017 roku na kwotę 1.703,00 zł za zakup pelletu oraz faktur nr 873/MAG/2017 i 875/MAG/2017 z dnia 16 listopada 2017 roku na łączną kwotę 788,00 zł za zakup pamięci operacyjnej do serwerów oraz zakup płyt DVD do archiwizacji danych i przekazywania danych do instytucji zewnętrznych (przekroczenie o kwotę 4.496,79 zł),
- 24 listopada 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr 2166570200 z dnia 20 listopada 2017 roku na kwotę 134,48 zł za zakup artykułów biurowych (przekroczenie o kwotę 4.631,27 zł).

Po dokonaniu zmiany planu w dniu 27 listopada 2017 roku zniwelowano przekroczenie – pozostałość planu wyniosła 10.368,73 zł.

Dział 750, Rozdział 75023, § 4410

Plan wydatków na dzień 24 listopada 2017 roku wynosił 21.000,00 zł, a wykonanie 21.466,15 zł (przekroczenie planu o kwotę 466,15 zł). Przekroczenie planu o ww. kwotę nastąpiło w dniu 16 listopada 2017 roku w związku z zapłatą polecenia wyjazdu służbowego nr 293 z dnia 20 października 2017 roku na kwotę 140,20 zł oraz polecenia wyjazdu służbowego nr 310 z dnia 7 listopada 2017 roku na kwotę 256,20 zł (zapłata łączna 396,40 zł – przekroczenie o kwotę 290,45 zł). Następne przekroczenia nastąpiły w dniach:

- 22 listopada 2017 roku w związku z zapłatą polecenia wyjazdu służbowego nr 321 z dnia 13 listopada 2017 roku na kwotę 119,70 zł,
- 24 listopada 2017 roku w związku z zapłatą polecenia wyjazdu służbowego nr 318 z dnia 9 listopada 2017 roku na kwotę 56,00 zł.

Po dokonaniu zmiany planu w dniu 27 listopada 2017 roku zniwelowano przekroczenie – pozostałość planu wyniosła 2.349,85 zł.

Dział 754, Rozdział 75412, § 4210

Plan wydatków na dzień 24 listopada 2017 roku wynosił 20.000,00 zł, a wykonanie 22.224,45 zł (przekroczenie planu o kwotę 2.224,45 zł). Przekroczenie planu o ww. kwotę nastąpiło w dniu 6 listopada 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr FS 839/2017 z dnia 30 października 2017 roku na kwotę 2.365,04 zł (przekroczenie o kwotę 1.150,88 zł) na zakup balustrady nierdzewnej z elementami montażowymi. Kolejne przekroczenia nastąpiły:

- w dniu 8 listopada 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr 02823/EA/17 z dnia 31 października 2017 roku na kwotę 417,55 zł na zakup paliwa do samochodu strażackiego,
- w dniu 21 listopada 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr 03142/EA/17 z dnia 15 listopada 2017 roku na kwotę 656,02 zł na zakup paliwa do samochodu strażackiego.

Po dokonaniu zmiany planu w dniu 27 listopada 2017 roku zniwelowano przekroczenie – pozostałość planu wyniosła 1.275,55 zł.

Dział 900, Rozdział 90002, § 4300

Plan wydatków na dzień 26 października 2017 roku wynosił 369.314,34 zł, a wykonanie 383.623,19 zł (przekroczenie planu o kwotę 14.308,85 zł). Przekroczenie planu o ww. kwotę nastąpiło w dniu 16 października 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr FSZ/17/10/101 z dnia 6 października 2017 roku na kwotę 38.992,24 zł (przekroczenie o kwotę 13.538,85 zł) za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Kolejne przekroczenia nastąpiły:

- w dniu 17 października 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr 4121578647 z dnia 30 września 2017 roku na kwotę 874,80 zł na wywóz odpadów komunalnych z OSP zlokalizowanych na terenie Gminy Zapolice (we wskazanym dziale, rozdziale i paragrafie zaksięgowano kwotę 756,00 zł),
- w dniu 24 października 2017 roku w związku z zapłatą za rachunek z dnia 17 października 2017 roku na kwotę 14,00 zł za dorobienie kluczy do Punktu Selektywnego Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Po dokonaniu zmiany planu w dniu 27 października 2017 roku zniwelowano przekroczenie – pozostałość planu wyniosła 70.291,15 zł.

Plan wydatków na dzień 28 grudnia 2017 roku wynosił 453.914,34 zł, a wykonanie 470.867,68 zł (przekroczenie planu o kwotę 16.953,34 zł). Przekroczenie planu o ww. kwotę nastąpiło w dniu 27 grudnia 2017 roku w związku z zapłatą faktury nr FSZ/17/12/140 z dnia 6 grudnia 2017 roku i faktury korygującej nr KS/17/12/010 z dnia 19 grudnia 2017 roku na kwotę łączną 43.747,78 zł (przekroczenie o kwotę 16.703,34 zł) za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Kolejne przekroczenie nastąpiło w dniu 28 grudnia 2017 roku w związku z pobraniem przez bank prowizji za obsługę rachunku bankowego w wysokości 250,00 zł – wyciąg bankowy nr 227/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku.

Po dokonaniu zmiany planu w dniu 29 grudnia 2017 roku zniwelowano przekroczenie – pozostałość planu wyniosła 39.685,66 zł.

Podczas czynności kontrolnych zwrócono uwagę, iż system, w którym prowadzona jest ewidencja księgowa daje możliwość weryfikacji wysokości planu finansowego na dany dzień, wydatków poniesionych w danym okresie i wskazuje ile planu jeszcze pozostało do wykorzystania bądź czy budżet został już przekroczony. Biorąc powyższe pod uwagę, możliwe jest na każdym etapie realizacji budżetu dokonanie weryfikacji stanów klasyfikacji budżetu. Odpowiednio wcześniej zrealizowane działania jednostki w tym zakresie dałyby możliwość wprowadzenia dokonania zmian w planie budżetu i dokonywania wydatków budżetowych nie powodując przekroczenia ich granic.

Powyżej wskazane nieprawidłowości naruszały art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem,

w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

W zakresie dochodów z majątku

1. W przypadku przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż zabudowanej działki budowlanej w Wygiełzowie (gm. Zapolice), oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków numerem 115/2, o łącznej powierzchni 0,0405 ha, ogłoszenie o przetargu nie zostało zamieszczone na stronie internetowej Urzędu.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 121 ze zm.) - ogłoszenie o przetargu wywiesza się w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o ogłoszeniu przetargu podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu. Natomiast zgodnie z § 6 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490) - ogłoszenie o przetargu podlega publikacji na stronach internetowych właściwego urzędu i w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. Ogłoszenie o przetargu można również zamieścić w prasie.

Zgodnie z wyjaśnieniem pracownika Urzędu Gminy, ogłoszenie o organizowanym na dzień 25 maja 2018 roku przetargu na sprzedaż nieruchomości położonej w Wygiełzowie zostało umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Zapolice. Jest to urzędowy publikator teleinformatyczny tworzony w celu powszechnego udostępniania informacji publicznej. Gmina Zapolice posiada również stronę internetową www.zapolice.pl o charakterze promocyjnym gminy. Znajduje się na niej odnośnik do BIP umożliwiający zapoznanie się z informacjami m.in. dotyczącymi nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, dzierżawy itd.

W odniesieniu do ww. wyjaśnień podkreślić należy, że zgodnie z ww. przepisami, ogłoszenie o przetargu powinno być zamieszczane zarówno na stronach internetowych właściwego urzędu jak i w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Stwierdzono, że Gmina Zapolice nie egzekwowała odsetek ustawowych w związku z nieterminowo dokonywanymi płatnościami za: użytkowanie wieczyste nieruchomości, dzierżawę nieruchomości, najem lokali mieszkalnych (za wyjątkiem najemcy o numerze 100019, któremu naliczono w 2018 roku odsetki w wysokości 11,00 zł za nieterminowe płatności od sierpnia 2017 roku do kwietnia 2018 roku) oraz najem lokalu użytkowego (najemca o numerze 100131). Biorąc pod uwagę powyższe, jednostka nie zastosowała się do przepisu art. 481 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1025 ze zm.), który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może

żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

3. W dniu 20 kwietnia 2018 roku kontrolowana jednostka zawarła umowę użyczenia ze Stowarzyszeniem Beleńskie Wzgórza z siedzibą w Beleniu Kolonia. W § 1 umowy użyczenia użyczający (Gmina Zapolice) oświadczył, że jest właścicielem nieruchomości położonej w obrębie geodezyjnym Beleń, gmina Zapolice, oznaczonej jako działka nr 221/1 o pow. 0,3528 ha wraz z posadowionymi na niej budynkami strażnicy oraz garażu. Zgodnie z § 2, użyczający oddał biorącemu do bezpłatnego używania (Stowarzyszenie Beleńskie Wzgórza) część działki, o której mowa w § 1 o powierzchni 252 m² w celu prowadzenia działalności określonej statutem. Umowę zawarto na czas oznaczony od dnia 20 kwietnia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2025 roku.

Gmina, w odniesieniu do ww. nieruchomości, przed podpisaniem umowy nie sporządziła i nie podała do publicznej wiadomości (w tym poprzez ogłoszenie w prasie) wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w użyczenie. Powyższe naruszało art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, który stanowi, że właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, przekazuje wykaz wojewodzie, w celu jego zamieszczenia na stronie podmiotowej wojewody w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres 21 dni. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość.

(...)¹⁵

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości.

4. W 2016 roku Gmina oddała w bezpłatne użytkowanie nauczycielom 6 działek o numerach: 151/6, 151/7, 151/8, 151/9, 151/13, 151/14, położonych

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

w Strońsku, stanowiących własność Gminy Zapolice. Podstawą zawarcia umów użytkowania był art. 56 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 967 ze zm.). Wszystkie ww. działki przeznaczono do zaspokajania potrzeb użytkownika i jego najbliższej rodziny w zakresie aktywnego wypoczynku i prowadzenia upraw ogrodniczych przede wszystkim na własne potrzeby. Zgodnie z rejestrem pomiarowo – klasyfikacyjnym oraz skróconym wypisem ze skorowidza działek dla obrębu 14 – Strońsko, wszystkie działki oddane w użytkowanie sklasyfikowane są jako użytki rolne klasy IVa, w związku z czym podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym. W ramach przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że użytkownicy działek szkolnych nie zostali opodatkowani podatkiem rolnym, a Rada Gminy nie podjęła decyzji o zwolnieniu z opodatkowania działek szkolnych.

Zgodnie z art. 3. ust. 1 ustawy o podatku rolnym – podatnikami podatku rolnego są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki, nieposiadające osobowości prawnej, będące m.in. posiadaczami gruntów, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem, z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa lub z innego tytułu prawnego.

5. Gmina zawarła w dniu 2 października 2017 roku dwie umowy dzierżawy z osobami fizycznymi na dzierżawę nieruchomości:
 - o łącznej powierzchni 0,2043 ha, położonej we wsi Strońsko, gm. Zapolice, oznaczonej wg ewidencji gruntów jako działki nr 151/3 i 151/4, na cele rolnicze. Oddana w dzierżawę nieruchomość wg zapisów ewidencji gruntów została sklasyfikowana jako R IVa – 0,2043 ha. Umowę zawarto na czas oznaczony od dnia 1 października 2017 roku do dnia 30 września 2019 roku,
 - o łącznej powierzchni 0,1661 ha, położonej we wsi Strońsko, gm. Zapolice, oznaczonej wg ewidencji gruntów jako działki nr 151/10 i 151/11, na cele rolnicze. Oddana w dzierżawę nieruchomość wg zapisów ewidencji gruntów została sklasyfikowana jako R IVa – 0,1661 ha. Umowę zawarto na czas oznaczony od dnia 1 października 2017 roku do dnia 30 września 2019 roku.

Przed podpisaniem umów, osoby zainteresowane złożyły wnioski:

- na działkę nr 151/3 i 151/4 w dniu 27 czerwca 2017 roku z prośbą o przedłużenie terminu dzierżawy na okres dwóch lat,
- na działki nr 151/10 i 151/11 w dniu 29 czerwca 2017 roku z prośbą o wydłużenie wskazanym działek.

Pismami znak: SO.6845.1.2017 z dnia 22 września 2017 roku inspektor ds. gospodarki nieruchomościami poinformował zainteresowane osoby, iż wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. W wyniku powyższego zawarto umowy dzierżawy opisane powyżej.

Zawarcie umów nie zostało poprzedzone podaniem do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości

przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, przekazuje wykaz wojewodzie, w celu jego zamieszczenia na stronie podmiotowej wojewody w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres 21 dni. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość. Natomiast zgodnie z ust. 1b obowiązkiem, o którym mowa w ust. 1 i 1a, nie dotyczy oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użyczenie na czas oznaczony do 3 miesięcy. Wykaz sporządza się i podaje do publicznej wiadomości, jeżeli po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

6. W okresie kontrolowanym Gmina Zapolice wynajmowała osobom fizycznym dziewięć lokali mieszkalnych. Wszyscy najemcy zostali opodatkowani podatkiem od nieruchomości.

Stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące m.in. posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości.

Zgodnie z przedłożoną kontrolującym dokumentacją, Gmina Zapolice wynajęła osobom fizycznym lokale mieszkalne położone w miejscowościach: Ptaszkowice, Młodawin Górny oraz Holendry. Po analizie zapisów zawartych w księgach wieczystych dla poszczególnych nieruchomości i na podstawie informacji udzielonych przed inspektora ds. gospodarki nieruchomości, stwierdzono, że osoby fizyczne którym wynajęto pomieszczenia w nieruchomościach położonych w ww. miejscowościach są posiadaczami lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości. Biorąc pod uwagę powyższe, jednostka kontrolowana, w świetle ww. przepisu, nie powinna dokonać opodatkowania najemców lokali mieszkalnych. Tym samym dochody z tytułu podatku od nieruchomości zostały zawyżone w 2017 roku o kwotę 244,00 zł, a w 2018 roku (do 30 czerwca) o kwotę 138,50 zł.

7. W jednym przypadku stwierdzono brak opodatkowania podatkiem od nieruchomości najemcy lokalu użytkowego (...) ¹⁶. W dniu 18 września 2018 roku do podatnika skierowano wezwanie do przedłożenia, w terminie

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

7 dni od doręczenia pisma, deklaracji na podatek od nieruchomości. Do dnia zakończenia kontroli podatnik nie złożył jednak deklaracji i zgodnie z informacjami pracownika Urzędu, w najbliższym czasie zostanie wszczęte postępowanie podatkowe.

8. W przypadku najemcy lokalu użytkowego (nr 100131) kontrolujące ustaliły, że Gmina wystawiała najemcy faktury „z góry” tj. np. w miesiącu styczniu za miesiąc styczeń, co było niezgodne z zapisami umowy. W § 6 umowy zawarto bowiem zapis, że najemca zobowiązany jest płacić wynajmującemu miesięczny czynsz najmu w wysokości 1,00 zł/m² płatny do dnia 10-tego każdego miesiąca za poprzedni miesiąc oraz opłaty eksploatacyjne (energia) na podstawie dokumentu (faktury/noty) wystawionego przez wynajmującego.

Inspektor ds. wymiaru zobowiązań pieniężnych wyjaśniła, iż dla celów prawidłowego rozliczenia podatku od towarów i usług, faktury dokumentujące wykonanie usługi wynajmu pomieszczeń ewidencjonowane są w miesiącu, którego dotyczą. Na fakturach dokumentujących wykonanie ww. usług wystawionych dla opisywanego najemcy omyłkowo wskazywano termin zapłaty na dzień 10-tego bieżącego miesiąca. Pomimo błędnego wskazania terminu zapłaty, rozliczenia finansowe z najemcą od 2018 roku są prowadzone zgodnie z zapisem wynikającym z zawartej umowy. Od września 2018 roku faktury dla ww. najemcy są wystawiane zgodnie z zapisami umowy.

W zakresie wydatków na zadania z zakresu pomocy społecznej

W odniesieniu do wydatków na zadania z zakresu pomocy społecznej ustalono, że w jednostkowym przypadku przyznany zasiłek okresowy przekroczył maksymalną kwotę zasiłku okresowego określoną w ustawie o pomocy społecznej.

W dniu 20 grudnia 2017 roku została wydana decyzja nr GOPS.4601.386.2017, zgodnie z którą przyznano zasiłek okresowy z powodu bezrobocia w kwocie 450,00 zł w grudniu 2017 roku.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 1508) - zasiłek okresowy ustala się w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie.

Biorąc pod uwagę powyższe, decyzja o przyznaniu zasiłku okresowego winna zostać wydana na kwotę 418,00 zł tj. o 32,00 zł niższą niż wskazano w ww. decyzji.

W trakcie czynności kontrolnych RIO w Łodzi, Wójt Gminy, po wszczęciu postępowania na wniosek strony, wydał w dniu 19 września 2018 roku decyzję nr GOPS.4601.194.2018 zmieniającą decyzję własną nr GOPS.4601.386.2017 z dnia 20 grudnia 2017 roku w ten sposób, że przyznano zasiłek okresowy w wysokości 418,00 zł i dodano punkt 3 decyzji w brzmieniu „przyznać zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup żywności w kwocie 32,00 zł”. Świadczeniobiorca potwierdził odbiór decyzji zmieniającej w tym samym dniu.

W zakresie jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli

1. W przypadku dwóch nauczycieli dyplomowanych do wysokości średnich wynagrodzeń zaliczono nagrody przyznane za podejmowanie działań w zakresie realizacji projektu edukacyjnego pn. „Przedszkole oknem na świat”.

Zgodnie z unormowaniami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 6, poz. 35 ze zm.) - w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń w kolumnie 9 (wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela) wyказује się wyłącznie wydatki poniesione w roku podlegającym analizie z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, bez pochodnych ponoszonych przez pracodawcę.

Ponadto, zwrócić należy uwagę, że zgodnie z § 3 ust. 6 ww. rozporządzenia - przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli uwzględnia się liczbę etatów nauczycieli w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania.

Sumując, biorąc pod uwagę, że nagrody wypłacono ze środków budżetu Unii Europejskiej oraz zadania wynikające z realizacji projektu nie są określone w umowie o pracę (należy zatem traktować je jako dodatkowe obowiązki), wypłacone nagrody nie powinny zostać wliczone do średnich wynagrodzeń. Tym samym, wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, wskazane w sporządzonym przez jednostkę kontrolowaną sprawozdaniu, zostały zawyżone o 7.109,99 zł. Faktycznie wydatki poniesione na wynagrodzenia nauczycieli dyplomowanych powinny wynieść 1.834.380,12 zł.

2. Korekta struktury zatrudnienia nauczycieli przebywających w grudniu 2016 i grudniu 2017 roku na zwolnieniu lekarskim miała miejsce w grudniu, tj. w miesiącu, w którym pracownik przebywał na zwolnieniu lekarskim, natomiast zasiłek chorobowy czy opiekuńczy wypłacany był w miesiącu następnym, tj. w styczniu 2017 i 2018 roku.

Zgodnie z unormowaniami zawartymi w § 3 ust. 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli nie uwzględnia się liczby etatów nauczycieli, proporcjonalnie do okresów, w których pobierali zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub zasiłek opiekuńczy. Mając na względzie powyższe, dla zachowania proporcjonalności nie należało korygować struktury zatrudnienia w grudniu, lecz w styczniu następnego roku.

3. Biorąc pod uwagę, że do średnich wynagrodzeń nauczycieli zostały wliczone bezpodstawnie nagrody przyznane z tytułu realizacji projektu unijnego, stwierdzono, że kwota różnicy między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w danym roku a iloczynem średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli została ustalona w sposób nieprawidłowy.

Prawidłowa kwota wydatków poniesiona na wynagrodzenia nauczycieli wynosi 1.834.380,12 zł a suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń wskazana w sprawozdaniu wynosi 1.838.931,92 zł. Tym samym kwota różnicy powinna wynieść -4.551,80 zł i jednostka powinna dokonać wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli dyplomowanych. Jednocześnie biorąc pod uwagę, że średnioroczną liczbę etatów ustalono również w sposób nieprawidłowy, jednostka kontrolowana powinna dokonać ostatecznego (właściwego) wyliczenia średniorocznej liczby etatów i ponownie ustalić kwotę różnicy.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponoszą Wójt Gminy, Skarbnik Gminy oraz pracownicy rzeczowo właściwi w zakresie szczegółowo wskazanym w protokole kontroli.

II.

Przekazując informacje o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań w celu ich usunięcia oraz zapobieżenia powstawaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniu Rb-ST - o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, kwoty środków niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym.
2. Zapewnić wykazywanie w sprawozdaniu Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie, kwoty nadwyżki budżetu oraz kwoty wolnych środków z lat ubiegłych, z uwzględnieniem art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, który stanowi, że wolne środki to nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego, wynikająca z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
3. Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań o charakterze publicznoprawnym, w szczególności z tytułu należnego podatku od towarów i usług oraz wpłat na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
4. Ewidencję analityczną do konta 240 – pozostałe rozrachunki, prowadzić zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie uregulowaniami wewnętrznymi i przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa,

budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Przestrzegać zasady określonej w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którą - w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz ujmować w księgach rachunkowych wszystkie operacje gospodarcze i finansowe, stosownie do wymogu wynikającego z art. 20 ust. 1 powołanej ustawy, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
6. Przestrzegać art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w zakresie powiązania ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną.
7. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.
8. Zapewnić sporządzanie sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, w zakresie „zaległości netto”, zgodnie z wymogami określonymi w § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109).
9. Zapewnić wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, prawidłowych kwot w zakresie skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych oraz dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-PDP i Rb-27S sporządzonych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości. Poprawione sprawozdania przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
10. Podjąć czynności w celu wyegzekwowania od podatników zwolnionych z podatku od nieruchomości, kompletnych deklaracji podatkowych zawierających dane dotyczące przedmiotu opodatkowania niezbędne do wyliczenia skutków finansowych udzielonych przez organ stanowiący zwolnień.
11. Podjąć, w oparciu o przepisy ustawy Ordynacja podatkowa, czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego i wyjaśnienie prawidłowości opodatkowania podatników podatku od nieruchomości, opisanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
12. W zakresie opodatkowania gruntów uwzględniać dane wynikające z ewidencji gruntów i budynków, a także sposób wykorzystywania gruntów, które to

okoliczności rozstrzygają o objęciu gruntów podatkiem od nieruchomości, podatkiem rolnym lub podatkiem leśnym.

13. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników podatku od nieruchomości deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji – stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy - wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
14. Podjąć czynności w celu wyegzekwowania od podatników podatku od nieruchomości i podatku rolnego ciążącego na nich obowiązku w zakresie złożenia informacji w sprawie podatku od nieruchomości i podatku rolnego, w celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania.
15. Przestrzegać przepisu art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w zakresie właściwego określenia momentu powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych.
16. W zakresie odsetek od nieterminowych wpłat należności podatkowych zapewnić stosowanie art. 54 § 1 pkt 5 oraz art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.
17. Zapewnić aktualizację podstawowej kwoty dotacji dla szkoły podstawowej oraz dla szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, dokonywaną w miesiącu pierwszej aktualizacji, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
18. Zapewnić obliczanie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop oraz Kodeksu pracy.
19. Przestrzegać umownych zapisów w zakresie spełnienia przez wykonawcę warunków koniecznych, pozwalających na wystawienie i złożenie Gminie faktury końcowej za wykonane roboty budowlane z udziałem podwykonawców.
20. Zapewnić wprowadzanie nabytych gruntów do ewidencji środków trwałych na podstawie dokumentu Przyjęcie środka trwałego oraz wartości niematerialnych i prawnych w używaniu „OT”, zgodnie z unormowaniami wewnętrznymi jednostki.
21. Zapewnić rozliczanie dotacji udzielonych w formie pomocy finansowej innej jednostce samorządu terytorialnego w sposób określony w umowie zawartej z beneficjentem pomocy.
22. Zapewnić przestrzeganie art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym – w toku wykonywania budżetu dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym,

z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

23. Zamieszczać ogłoszenia o przetargu zarówno na stronie internetowej Urzędu, jak i w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami oraz § 6 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
24. Naliczać oraz zapewnić egzekwowanie odsetek od nieterminowych wpłat należności cywilnoprawnych.
25. Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w użyczenie lub dzierżawę, zgodnie z art. 35 ust. 1 i 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami.
26. Opodatkować podatkiem rolnym działki o numerach: 151/6, 151/7, 151/8, 151/9, 151/13, 151/14, położone w Strońsku, oddane w bezpłatne używanie nauczycielom, stosownie do art. 3. ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym.
27. Zaniechać ustalania zobowiązań podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości w stosunku do najemców lokali mieszkalnych wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Podjąć czynności w celu stwierdzenia nieważności wydanych w tym zakresie decyzji, a następnie dokonać zwrotu nadpłat z tego tytułu.
28. W przypadku realizacji projektów unijnych przez szkoły prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego, nie wliczać do średnich wynagrodzeń nauczycieli nagród przyznawanych z tytułu podejmowanych działań w związku z realizacją projektu (tzw. koordynacja projektu).
29. Zapewnić prawidłowe obliczanie średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.
30. Przeprowadzić ponownie analizę poniesionych w 2017 roku wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli dyplomowanych, w celu ustalenia czy Gmina powinna dokonać wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli dyplomowanych.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana

Wójtą o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy w Zapolicach

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Zapolicach

aa